

72
31. marz

AUGLÝSING

um breyting á reglum um áhættuflokkun og ákvörðun iðgjalda fyrir
slysatryggingar, nr. 222 21. febrúar 1939.

Slysatryggingariðgjöld sjómanna í 7., 8. og 9. áhættuflokki skulu vera kr. 4.00 á viku frá og með 1. apríl 1941.

Ákvæði þessi eru hér með sett samkvæmt 2. kafla laga nr. 74 31. desember 1937, um alþýðutryggingar, og birtist til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Félagsmálaráðuneytið, 31. marz 1941.

Ólafur Thors.

Páll Pálmason.

73
9. apríl

REGLUGERÐ

um loðdýrarækt.

1. gr.

Landbúnaðarráðuneytið hefur yfirumsjón með allri loðdýrarækt í landinu. Skipar landbúnaðarráðherra til aðstoðar í þessu efni ráðunaut með sérþekkingu í loðdýrarækt, og skal hann hafa tekið fullnaðarpróf við landbúnaðarháskóla á Norðurlöndum, eða annan hliðstæðan skóla. Laun ráðunautar greiðast úr ríkissjóði og setur ráðuneytið honum erindisbréf.

Loðdýraræktarráðunautur hefur, í umboði landbúnaðarráðuneytisins, aðal-
eftirlit með því, að farið sé eftir ákvæðum loðdýraræktarlaganna og reglugerðar þessarar.

Heimilt er ráðherra að fela Búnaðarfélagi Íslands umsjón með störfum loðdýraræktarráðunautar.

2. gr.

Loðdýr nefnast öll þau dýr, sem ræktuð eru eða alin vegna verðmætis skinnanna eingöngu eða aðallega, svo sem refir (*vulpes*), merðir (*mustelidae*), t. d. venjulegur mörður, sundmörður (*mink*), pekan, safali o. fl., otrar (*lutridae*), þvottabjörn (*procyon lotor*), hérar (*lepores*), t. d. venjulegir, hérar, kanínur o. fl., nútriur (*myopotamus coypu*), bjórar (*castoridae*), ikorni (*sciurus*) o. s. frv.

Verði ágreiningur um hvort einhver dýrategund, sem hér er ekki talin, skuli teljast til loðdýra eða ekki, sker landbúnaðarráðuneytið úr.

3. gr.

Loðdýrarækt og loðdýrabú nefnist, ef loðdýr eru haldin til tímgunar og uppeldis af ræktuðum stofni, en loðdýraeldi, ef loðdýr eru alin um stundarsakir vegna skinnaframleiðslu eingöngu eða aðallega. Loðdýragarðar nefnast girðingar og búr, sem loðdýr eru geymd í, en aðhald, þar sem þau eru höfð í ógirtum eyjum.

4. gr.

Hver sá, er stunda vill loðdýrarækt eða loðdýraeldi, hér á eftir nefndur leyfisbeiðandi eða leyfishafi, skal fá til þess leyfi hlutaðeigandi hreppsnefndar eða

bæjarstjórnar, sem hér eftir eru nefndir leyfisveitendur, enda hliti leyfisbeiðandi 73
í öllum greinum lögum og reglugerðum um loðdýrarækt og loðdýralánadeild. 9. apríl

Heimilt er leyfisveitanda að synja um leyfi, en láta skal hann þá leyfisbeiðanda í té skriflegar ástæður fyrir synjuninni. Getur þá leyfisbeiðandi skotið máli sínu til landbúnaðarráðherra, en hann leggur fullnaðarúrskurð á málið, eftir að hafa leitað álits loðdýraræktarráðunautar. Þegar leyfi er veitt, skal leyfisveitandi þegar tilkynna það hlutaðeigandi hreppstjóra eða lögreglustjóra.

5. gr.

Hreppur hver eða bæjarfélag er sérstakt leyfisumdæmi og leyfi samkvæmt 4. gr. gildir aðeins í því leyfisumdæmi, sem það er veitt í. Hreppstjórar í hreppum og lögreglustjórar í kaupstöðum skulu, hver í sínu umdæmi, vera trúnaðarmenn loðdýraræktarráðunautar í loðdýramálum og framkvæma eða láta framkvæma í umboði sínu, eftir fyrirmælum ráðunautarins, eftirlit með því, að hlýtt sé lögum um loðdýrarækt og ákvæðum reglugerðar þessarar. Hafi þeir sjálfir loðdýrarækt framkvæmir ráðunauturinn eftirlitið hjá þeim, eða skipar annan mann til þess.

6. gr.

Leyfi skal veita á þar til gerð eyðublöð, er landbúnaðarráðuneytið gefur út og lætur hreppsnefndaroddvitum og bæjarstjórnnum í té endurgjaldslaust eftir þörfum. Þegar leyfisbréf er útfyllt skal það sýna:

- a. Fullt nafn og heimilisfang leyfishafa.
- b. Hvar í leyfisumdæminu á að reka búíð.
- c. Hvernig eign er háttað á búinu, s. s. sameign, samvinnufélag, hlutafélag einstaklingseign o. s. frv.
- d. Fyrir hvaða tegund loðdýra leyfið er veitt.
- e. Hvort geyma skal dýrin í loðdýragarði eða aðhaldi.
- f. Hver er gæzlumaður búsins.

7. gr.

Þegar leyfisveitandi gefur út leyfisbréf, skal hann tafarlaust senda loðdýraræktarráðunaut afrit af því. Leyfisveitandi heldur skrá yfir öll þau leyfi til loðdýraræktar, sem hann veitir. Sömuleiðis skal ráðunautur halda skrá yfir öll þau leyfi til loðdýraræktar, er honum berast, flokkaða eftir leyfisumdæmum og sýslum.

8. gr.

Nú hefur leyfisbeiðandi fengið leyfi hreppsnefndar til þess að reka loðdýrarækt í leyfisumdæminu. Skal hreppsnefndaroddviti þá, þegar búr og girðingar eru fullgerðar, þegar tilkynna það hreppstjóra eða lögreglustjóra í umdæminu og krefjast úttektar. Skal úttekt þá fara fram eins fljótt og við verður komið. Sé vörzlu að einhverju ábótavant, skal úttektarmaður krefjast lagfæringar á því, áður en dýr eru flutt í vörzluna. Þegar úttektarmaður hefur sannreynt, að búr og girðingar uppfylli öll fyrirmæli laga og reglugerða um loðdýrarækt, skal hann gefa leyfishafa viðurkenningu fyrir úttektinni og sendir úttektarmaður loðdýraræktarráðunaut afrit af viðurkenningunni.

Þegar leyfishafi hefur fengið viðurkenningu úttektarmanns fyrir því, að búr og girðingar eða aðhald séu í lögumstandi, er honum heimilt að taka loðdýr í vörzluna, en fyrr ekki.

Nú vanrækir leyfishafi eða þrjúzkast við að fullnægja kröfum hreppstjóra eða lögreglustjóra samkvæmt lögum og reglugerð þessari, um löglega vörzlu og varðar það sektum frá 200—4000 kr. Sektirnar renna í hlutaðeigandi hrepps- eða bæjarsjóð. Skal slík vanræksla þegar tilkynnt leyfisveitanda, sem þá ber að svipta

73 leyfishafa leyfi til loðdýraræktar. Skjóta má slíku máli til landbúnaðarráðherra 9. apríl til endanlegs úrskurðar.

Sé loðdýragarður fluttur eða stækkaður, eða skipt um aðhald, innan sama leyfisumdæmis, gildir hið sama um úttekt og um töku dýra í vörzlu, sem að framan greinir.

Verði ágreiningur um úttekt, sker loðdýraræktarráðunautur úr þeim ágreiningi.

9. gr.

Nú flytur leyfishafi bú silt í annað leyfisumdæmi og skal hann þá tilkynna það hreppstjóra eða lögreglustjóra í því umdæmi, sem hann flytur úr.

Hið sama útheimtis fyrir slíkan leyfishafa til þess að öðlast leyfi í öðru leyfisumdæmi, svo og fyrir nýjan eiganda bús, sem áður er veitt leyfi fyrir, sem um nýtt leyfi væri að ræða, samkvæmt 5.—8. gr. Leggist bú niður eða skipti um eigendur, skal tilkynna loðdýraræktarráðunaut breytinguna og afhenda honum leyfisbréfið.

10. gr.

Fyrir úttekt á nýjum eða fluttum loðdýragörðum og á aðhaldi, ber leyfishafa að greiða úttektarmanni 10 — tíu— krónur. Sama gildir ef um stækkun er að ræða. Sé á sjó að fara til úttektar, getur úttektarmaður krafizt að leyfishafi leggi til farkost á sinn kostnað.

11. gr.

Nú hafa loðdýr verið tekin í loðdýragarð eða aðra vörzlu að lokinni úttekt og skulu þá trúnaðarmenn loðdýraræktarráðunautar samkvæmt 5. gr., hafa vakandi auga á, að öruggri vörzlu sé vel við haldið. Ber þeim í því skyni, að skoða hvern loðdýragarð í sínu umdæmi, að minnsta kosti einu sinni á ári (aðalskoðun), á þeim tíma, er ráðunautur ákveður. Auk þess skulu trúnaðarmenn tafarlaust gera aukaskoðun á loðdýragörðum hver í sínu umdæmi, ef þeir fá grun um að áfátt sé um örugga vörzlu. Er hverjum manni skylt, er telur sig vera þess vísan að varzla sé ólögleg, að gera hreppstjóra eða lögreglustjóra aðvart um það. Í hvert sinn, er skoðun fer fram, skal skoðunarmaður semja nákvæma skýrslu um tölu allra dýra á búinu, og er eigandi búins, eða umráðamaður skyldur að gefa trúnaðarmanni fullkomna skýrslu um, hvað gert hefur verið af þeim dýrum, sem voru í búinu við síðustu skoðun, en eru nú horfin og sanna, með sö lureikningum eða skinum eða á annan hátt, hvernig dýrunum hefur verið ráðstafað. Ráðunautur lætur trúnaðarmönnum í té eyðublöð undir skýrslur þær, er hér um ræðir, og skulu þeir, að lokinni skoðun, senda ráðunaut skýrslurnar útfylltar. Fyrir aðalskoðun samkvæmt þessari grein, ber leyfishafa að greiða trúnaðarmanni, kr. 0.25 fyrir hvern fullorðinn ref og kr. 0.30 fyrir hverja fullorðna þrennd (trío) sundmarða, sem er í búinu þegar skoðun fer fram, þó aldrei minna en kr. 3.00 eða meira en kr. 25.00 fyrir hvert bú.

Fyrir aukaskoðun skal greiða eftir sömu reglu. Þó skal leyfishafi vera gjaldfrjáls fyrir aukaskoðun, ef hún reynist ástæðulaus og hefur farið fram vegna ástæðulausrar umkvörtunar eða kærur.

12. gr.

Auk þess eftirlits með loðdýragörðum og aðhaldi, er að framan greinir, ber merkingamönnum Loðdýraræktarfélagss Íslands að vanda um, ef þeir verða þess varir, að varzla sé ekki lögmæt og tilkynna loðdýraræktarráðunaut, hvað þeir hafi fundið ábótavant og hvar.

13. gr.

73

9. apríl

Óheimilt er að geyma loðdýr öðruvísi en í fulltryggum loðdýragirðingum eða annari öruggri vörzlu (aðhaldi), sem loðdýraræktarráðunautur eða trúnaðarmenn hans taka fullgilda. Öll loðdýr skulu flytjast milli garða í öruggu búi eða kassa. Aldrei má flytja 2 fullorðin dýr í sama kassa án milligerðar og ekki meira en 2 yrðlinga, enda séu þeir ekki eldri en 3 mánaða. Kassarnir skulu vera vel gerðir, fulltraustir og hvergi ganga inn úr þeim naglar eða annað það, sem getur skaðað dýrin. Nokkur hluti af annari hlið kassans skal vera vírnet, (refanet, marðanet), þannig að nægileg loftræsting fái st fyrir dýrið og þægilegt sé að fóðra það gegnum netið. Innan á þetta net skal hengt vatnsilát, sem auðvelt er að fylla með vatni, án þess að opna kassann. Á kassanum skal vera lok nægilega stórt til þess að taka dýrið í gegn um op það sem lokið þekur. Skal því lokað með tryggum lás eða á annan öruggan hátt.

Ef loðdýr eru geymd í aðhaldi, er skylt að flytja þau í örugga vörzlu eða lóga þeim, hvenær sem hættu þykir á, að dómi hreppstjóra eða lögreglustjóra, að þau kunni að sleppa úr aðhaldinu, svo sem vegna ísalaga.

14. gr.

Hver sá, félag eða einstaklingur, sem fengið hefur leyfi til loðdýraræktar og tekið hefur dýr í vörzlu, skal þegar gerast félagi í Loðdýraræktarfélagi Íslands, eða öðru félagi loðdýraeigenda, er komi í þess stað, enda hafi landbúnaðarráðuneytið staðfest lög félagsins.

Brot gegn þessari grein skal varða missi leyfis til loðdýraræktar.

15. gr.

Heimilt er loðdýraræktarráðunaut að gera eða láta gera, undir eftirliti sínu, tilraunir með aðra gerð á vörzlu loðdýra en þá, sem lýst er í þessari reglugerð.

Fyrir loðdýr, sem haldin eru í loðdýragörðum, skal hafa tvöfalda vörzlu, þ. e. girðingar og búr.

Í loðdýragirðingu skal hafa galvaniserað vírnet, fest á girðingarstólpa með galvaniseruðum lykkjum (á tré stólpa) eða galvaniseruðum bindivír, klaufnögglum (splittum) eða teinum (á járnstólpa). Þar sem vírnet er notað í búr, skal það einnig vera galvaniserað og fest á grind með galvaniseruðum lykkjum eða með galvaniseruðum vír. Samskeyti neta skal vefja saman með galvaniseruðum bindivír.

Hornstólpa loðdýragirðinga skal eigi hafa grennri en 10×10 cm og aðra stólpa eigi grennri en 5×10 cm, ef tré stólpar eru, og sem þessu svarar að styrkleika, ef stólpar eru sívalir.

Séu járnstólpar úr vinkiljárn, T- eða I-járn notaðir, skal miðað við tré stólpana þannig, að álitast megi, að járnstólparnir hafi eigi minna viðnámsþol en hinir.

Þar sem vírnet eru skeytt saman, eða jaðrinum hleypt í jörðu niður í girðingum þessum, skal vefja þau vandlega saman með þjálum galvaniseruðum bindivír.

Hlið á loðdýragirðingum skulu eigi ótryggari vera, að öllum frágangi og gerð, en girðingin sjálf og lokuð með öruggum lás. Girðingarstólpar skulu vel festir í jörð og stagaðir niður eftir þörfum með sterkum galvaniseruðum vír, svo að öruggt þyki, að girðingin haggist ekki af veðrum, frosti eða annari áreynslu.

16. gr.

Að öðru leyti en að framan greinir, fer með gerð loðdýragirðinga eftir því hver loðdýr skal í henni geyma, þannig:

a. Refir.

9. apríl

Hæð ytri girðingar skal vera að minnsta kosti 1,80 m, gildleiki netsins eigi minni en 1,65 mm og möskvavidd í mesta lagi 65 mm. Millibil milli stólpa mest 3 m.

Yfir girðingarnetinu sjálfu skal hafa loftskör úr samskonar neti, eigi mjórri en 0,40 m og þannig setta ofan á girðinguna, að skörin myndi sem næst 120° horn við hana innanverða, og sé skörin fest á stakar spækjur, sem eru traustlega festar við girðingarstólpana. Neðan við girðinguna skal festa aðra skör, jarðskör, úr sama efni og jafnbreiða loftskörinni. Skal jarðskörin grafin í jörð skáhalt innan við girðinguna. Standi refagirðing á klöpp, skal hlaða að henni grjóti, svo öruggt sé, að dýrin komist ekki undir hana.

Í stað ytri girðingar, sem að framan greinir, er heimilt, þar sem sérstakar ástæður (s. s. aðfenni) mæla með því, að dómi leyfisveitanda, að hafa forgarð fyrir framan inngang búranna og áfastan við þau. Forgarður þessi skal vera eigi mjórri en 1,25 m og jafn hár búrunum. Grind og vírnet skal vera með sama styrkleika og í búrunum, sbr. 17. gr. Í forgörðum þessum skal ávallt vera samfelld vírnet á alla vegu. Dyr skulu vera á öðrum enda forgarðsins og í þeim hurð með traustri loku fyrir. Séu notaðir forgarðar í stað lögmætrar ytri girðingar, skulu hreiðurkassar standa inni í búrunum en ekki utan við þau.

b. Sundmerðir (minkar).

Í fyrsta lagi skal heimilt að hafa ytri girðingu um sundmarðabúr þannig: Hæð netsins skal vera að minnsta kosti 1,35 m.

Gildleiki vírsins skal eigi vera minni en 1,65 mm og möskvavidd í mesta lagi 26 mm. Millibil milli stólpa mest 2,5 m. Yfir þessu neti og fest við það með galvaniseruðum vír skal vera galvaniseruð járnplata, eigi mjórri en 0,45 m.

Hvort sem marðagirðing stendur á klöpp eða lausari jarðvegi, skal hafa vírnetsskör að neðan (jarðskör) úr samskonar neti og girðingin og eigi mjórri en 0,4 m. Skal hún grafin í jarðveginn skáhalt inn að. Standi girðingin á klöpp, skal raðað á hana grjóti þannig, að útilokað sé, að dýrin geti smogið undir girðinguna og þannig sloppið.

Í öðru lagi skal heimilt að hafa ytri girðingu um marðabúr þannig: Hæð netsins skal vera að minnsta kosti 1,60 m. Ofan við það á girðingarstólpana innanverða, skal negla borð eigi mjórra en 13 sm og eigi þynnra en 2½ sm. Skal vírnetið tryggilega fest við borðið með galvaniseruðum lykkjum. Ofan á þetta borð skal fest annað borð af sömu gerð og 13 sm breitt, og snúi það inn á við í girðinguna, lárétt eða lítið eitt rísandi.

Á innri rönd þessa skarborðs, skal vera galvaniseraður blikkrenningur, 20—25 sm breiður, negldur þannig, að hann myndi um 130° horn við neðanvert borðið. Vírnetið skal neglt á girðingarstólpana innanverða.

Að neðan skal búið um þessa girðingu eins og segir að framan.

c. Þvottabirnir.

Hæð girðingarnetsins skal vera að minnsta kosti 2 m, gildleiki vírsins eigi minni en nr. 14 (2 mm) og möskvavidd í mesta lagi 52 mm. Millibil stólpa mest 2,5 m. Yfir girðingunni allri skal hafa vírnet af sömu gerð og skal því haldið uppi með stoðum og bitum eftir þörfum.

Undir girðinguna skal og setja vírnetsskör, úr sams konar neti og á sama hátt og undir refagirðingu í lausum jarðvegi, en eigi skal hún mjórri vera en 1 m.

d. Kanínur.

Ytri girðingin skal vera að minnsta kosti 1 m á hæð og grafin í jörð skáhalt inn á við minnst 25 sm, eða búið þannig um með grjóti, að dýrin geti ekki grafið

sig út úr girðingunni. Gildleiki virsins skal eigi vera minni en 1,65 mm og möskva-
viðd eigi meiri en 52 mm.

73
9. apríl

17. gr.

Búr fyrir þær loðdýrategundir, sem um getur í 16 gr. skulu háð þeim ákvörð-
unum og takmörkunum er hér greinir:

a. Refabúr.

Refabúr mega vera laus eða föst og standa á jörðu eða stólpum. Skulu þau
fest þannig niður, með stöngum eða á annan hátt, að öruggt megi teljast, að þau
geti ekki fokið. Í refabúrum skal hafa grind úr tré eða vinkiljárni.

Trégrind má eigi grennri vera en sem svarar 5×10 sm, en í þverslár og
sperrur má hafa grennri viði. Sé grind úr járni skal hún hafa tilsvarendi burðarþol.

Á grindina skal strengja galvaníserað vírnet og festa á þann hátt, sem áður
getur (16. gr.).

Vír í botnneti skal eigi vera grennri en 1,85 mm og möskvaviðd eigi meiri en
41 mm ef netið hvílir á jörðu og eigi grennri en 1,65 mm og möskvaviðd eigi
meiri en 26 mm ef netið er á lofti. Vír í hliðum skal eigi vera grennri en 1,85
mm og möskvi eigi stærri en 41 mm. Vír í þaki skal vera eigi grennri en 1,65 mm
og möskvaviðd eigi meiri en 50 mm. Hurð skal hafa á hverju búi úr sama efni
eða öðru jafn tryggú. Séu hreiðurkassar við búrin skal þeim svo tryggilega lokað,
að öruggt sé að dýrin komist ekki úr þeim. Milli búra skal eigi hafa minni bil
en 0,75 m og eigi skulu þau standa nær ytri girðingu en 2 m frá henni. Betra er að
ytri girðingin standi lengra frá búrunum, ef því verður við komið.

b. Marðabúr (minkabúr).

Marðabúr (minkabúr) skal vera úr trégrind og galvaníseruðu vírneti með
áföstum hreiðurkassa. Trégrindin skal vera svo traust, að búrunum stafi eigi
hætta af ofviðrum eða snjóþyngslum og þannig fest á jörðu, að þau geti ekki
fokið. Vírnet í marðabúrum skal eigi vera grennra en 1,24 mm, ef möskvaviðd
er 13 mm, en sé möskvaviðd 18 eða 26 mm skal vírinn vera eigi grennri en 1,65
mm. Meiri möskvaviðd en 26 mm er ekki leyfð í marðabúr. Hreiðurkassar skulu
vera úr plægðum viði eigi grenni en $\frac{5}{8}$ ". Yfir þeim skal vera fellt trélok og undir
því loki trégrind með vírneti, þannig að dýrin geti eigi sloppið þó trélökið sé
tekið af kassanum. Dýra- og lokuumbúnaður skal vera þannig gerður, að þægi-
legt sé að komast í búr og kassa, án þess að hætta sé á að dýrin sleppi út.

Þar sem snjóþyngsli eru svo mikil, að hætta er á því að ytri girðingar fenni
í kaf og hætti þannig að vera örugg varzla, er loðdýraráðunaut heimilt að fyrir-
skipa, að merðirnir skuli að vetrinum geymdir í sérstöku marðahúsi, sem er
þannig gert, að tvöfalt öyrggi sé gegn því, að dýrin geti sloppið. Loðdýraræktar-
ráðunautur ákveður gerð slíkra marðahúsa.

c. Þvottabjarnabúr.

Búrin skulu gerð úr sterkri trégrind með palli í botni, eigi viðaminni en úr
venjulegum gólfborðum. Á grindina skal strengja vírnet, eigi grennra en 1,85
mm og að möskvaviðd eigi meira en 26 mm. Festing vírnetsins á grindina og
samskeyti vírnetsins skulu vera sérstaklega vönduð.

Hreiðurkassa skal hafa inni í búrinu. Hurðir allar skulu læstar með lás.

d. Kanínubúr.

Búr fyrir mæður má ekki vera minna en 80 sm langt, 75 sm breitt og 60 sm
hátt fyrir ungdýr til 4 mánaða og sláturdýr 40 sm langt, 40 sm djúpt og 40 sm hátt.

73 Borð í kössum mega ekki vera grennri en $1\frac{1}{4}$ sm og plægð borð í gólfi, nema
9. apríl vírnetsbotn sé í kössunum og skúffa undir.

18. gr.

Verði fluttar inn nýjar loðdýrategundir, sem ákvæði þessarar reglugerðar ná ekki til, skal loðdýraræktarráðunautur til bráðabirgða, ákveða gerð vörzlunnar, þangað til landbúnaðarráðuneytið setur um það reglur.

19. gr.

Bannað er að gera loðdýrum í loðdýragörðum eða aðhaldi ónæði, er eigendum verður tjón að, enda séu dýrin geymd a. m. k. 25 metra frá alfaraleið.

Aldrei er heimilt að fara í loðdýragarða, nema með leyfi eiganda eða umsjónarmanns.

Nú þarf að framkvæma eitthvert það verk í námunda við loðdýragarð, er mikill hávaði stafar af og skal þá hlutaðeigandi tilkynna það eiganda eða umsjónarmanni loðdýragarðsins með nægum fyrirvara, svo að svigrúm sé til nauðsynlegra varúðarráðstafana.

20. gr.

Nú eru brotin ákvæði 19. gr. og tjón hlýst af fyrir loðdýraeiganda og skal þá sá, er tjóninu veldur, greiða eiganda fullar bætur fyrir, eftir mati dómkvaddra manna, nema fullt samkomulag verði um bæturnar.

Sé brotið framið af ásetningi eða vítaverðu hirðuleysi, skal sá eða þeir, er tjóninu valda, auk þess greiða sektir samkvæmt 30. gr., nema þyngri refsing liggji við að lögum.

21. gr.

Komi upp sjúkdómar, er loðdýrum geti stafað hætta af, s. s. hundapest (distemper, staupe) eða aðrir næmir sjúkdómar, skal sá eigandi eða umsjónarmaður loðdýra eða hver annar, sem verður slíks var, tafarlaust tilkynna það hreppstjóra eða lögreglustjóra í umdæminu, en þeir tilkynna það þegar í stað loðdýraræktarráðunaut eða landbúnaðarráðuneyti. Ráðuneytinu er heimilt að gera þær ráðstafanir til að hefta útbreiðslu veikinnar, og útrýma henni, er það telur nauðsynlegar, og lög leyfa.

22. gr.

Sleppi loðdýr úr vörzlu, skal sá er vörzluna hefur, þegar gera gangskör að því að veiða dýrin Samtímis skal hann tafarlaust tilkynna hreppstjóra eða lögreglustjóra í leyfisumdæminu hvarfið, og varðar sektum frá 200—2000 kr. ef út af er brugðið.

Auk sekta samkvæmt framansögðu skal sá, er dýrin missir úr vörzlu, greiða skaðabætur eftir mati, ef sannanlegt tjón hlýzt af, nema sannað verði að skemmdarverkum óviðkomandi manna, eða öðrum óviðráðanlegum orsökum sé um að kenna, að dýrin sluppu. Nú hefur dýr, eitt eða fleiri, sloppið úr vörzlu og hvarfið verið tilkynnt samkvæmt fyrsta málslið þessarar greinar, og skal þá hlutaðeigandi hreppstjóri eða lögreglustjóri tafarlaust tilkynna það loðdýraræktarráðunaut, og gera þeir þá í sameiningu ráðstafanir til þess að dýrunum verði náð, dauðum eða lifandi ef auðið er. Kostnað, er þessar ráðstafanir hafa í för með sér, greiðir sá, er dýrin voru í vörzlu hjá, hvort sem þau eru hans eigin eða tökudýr. Nú sannast, að umráðamanni dýranna var ekki um að kenna, að dýrin sluppu, og falla þá skaðabætur og kostnaður á þann, er fundinn verður sannur að sök, auk þess sem hann skal sæta sektum fyrir spellvirki, allt að 5000.00 kr., nema þyngri refsing liggji við samkvæmt öðrum lögum. Sannist ekki, hvaðan dýr hafa sloppið úr vörzlu, greiðir ríkissjóður kostnað þann, er um ræðir í þessari grein.

Sektir samkvæmt þessari grein falla í ríkissjóð.

23. gr.

73

9. apríl

Loðdýraræktarráðunautur hefur með höndum, án endurgjalds frá loðdýraeigendum, almenna fræðslu og leiðbeiningastarfsemi í loðdýrarækt. Ber honum að ferðast á milli loðdýrabúanna og ráðleggja mönnum um hinn daglega rekstur í loðdýragörðunum, og veita aðrar leiðbeiningar. Auk þess skal hann hafa skrifstofu, þar sem hann svarar skriflegum fyrirspurnum um loðdýrarækt, sem til hans berast og veitir munnlegar leiðbeiningar þeim, sem koma á skrifstofuna og óska slíkra upplýsinga.

Þegar Loðdýraræktarfélag Íslands lætur halda loðdýrasýningar, skal loðdýraræktarráðunautur vera dómari á þeim sýningum, þar sem því verður við komið. Verði því ekki við komið að ráðunauturinn sé dómari á sýningu, útnefni hann dómara í sinn stað.

Heimilt er Loðdýraræktarfélagi Íslands, í samráði við loðdýraræktarráðunaut, að tilnefna einn meðdómara á hverja sýningu. Félagið ákveður sýningarsvæði og sýningargjöld, og greiðir ferðakostnað og kaup allra dómara, nema loðdýraræktarráðunautar.

24. gr.

Allar tegundir loðdýra, sem haldin eru eða verða í loðdýrabúum hér á landi, skal merkja sérmerki eiganda, ef það er framkvæmanlegt. Loðdýraræktarfélag Íslands ákveður, í samráði við loðdýraræktarráðunaut, hverjar tegundir loðdýra skuli merktar og ættbókfærðar.

Hver loðdýraeigandi skal hafa skrásett sérmerki á loðdýrum sínum, þeim er merkt verða. Loðdýraræktarfélag Íslands, eða annað félag, er kemur í þess stað, skal annast um merkingarnar, og ákveða, í samráði við ráðunaut, hvernig haga skal framkvæmd þeirra. Félaginu er heimilt, ef aðalfundur þess hefur samþykkt það, að láta meta dýrin um leið og þau eru merkt, enda sé þá óheimilt að setja á, eða láta af hendi til lífs, önnur dýr en þau, sem metin eru söluhæf. Skal þá biðdæma þau dýr, sem ekki þykja söluhæf en dauðadæma og merkja sérmerki þau dýr, sem óhæf þykja til undaneldis.

Leyfilegt er eigendum biðdæmdra dýra, að ala undan þeim á sínu eigin bú, en dauðadæmd dýr skulu drepin fyrir næstu áramót.

25. gr.

Loðdýraræktarráðunautur setur reglur um merkingu loðdýra, í samráði við Loðdýraræktarfélag Íslands. Dýrin skulu merkt í bæði eyrun, ef því verður við komið, og skal mark í hægri eyra vera sérmerki eiganda, en mark í vinstra eyra einstaklingsmark dýrsins. Til þess að komist verði hjá sammerkingum skal Loðdýraræktarfélag Íslands halda fullkomna skrá yfir öll löggilt sérmerki eigenda og er óheimilt að taka upp sérmerki án samþykkis félagsins.

Nú leggur einhver niður löggilt sérmerki eða hættir að nota það og skal hann þá tilkynna það Loðdýraræktarfélagi Íslands.

Í vinstra eyra skal merkja með einum bókstaf og tölu frá 1 og upp eftir. Bókstafurinn er ársbókstafur, og sýnir hann aldur dýrsins, en talan sýnir nr. þess í búinu. Dauðadæmd dýr skal merkja með ör í vinstra eyra (ekki með bókstaf og tölu).

26. gr.

Kostnað við merkingarnar greiðir Loðdýraræktarfélag Íslands, eða annað félag, er kemur í þess stað, en heimilt er að taka merkingargjald af eigendum merktra dýra, og ákveður aðalfundur félagsins gjaldið ár hvert.

73

9. apríl

27. gr.

Merkingar loðdýra af þeim tegundum, sem ákveðið verður að merkja, skulu framkvæmdar árlega um land allt. Ákveður Loðdýraræktarfélag Íslands í samráði við loðdýraræktarráðunaut, á hvaða tíma merkingarnar skulu fara fram, og heldur skrá um öll hin merktu dýr.

Loðdýraræktarfélag Íslands ákveður stærð merkingarumdæma, og mega þau ekki vera stærri en það, að einn maður geti komist yfir að merkja á þrem til fjórum vikum. Ekki er félaginu heimilt að nota aðra merkingamenn en þá, er loðdýraræktarráðunautur viðurkennir sem hæfa til þess starfs.

28. gr.

Loðdýraræktarfélag Íslands skal láta halda fullkomna skrá yfir öll merkt dýr, og sérskrá yfir öll verðlaunadýr. Félagið ákveður í samráði við loðdýraræktarráðunaut, hvernig skrásetningunni skuli hagað, svo og hvenær tekin skuli vera upp ættbókarfærsla, og um tilhögun á henni.

Í ættbók má aðeins taka löglega merkt dýr og ekki er skylt, þó að samþykkt sé, að taka upp ættbókarfærslu, að bókfæra í ættbók önnur dýr en þau, er hlotið hafa fyrstu eða önnur verðlaun á loðdýrasýningum, sem haldnar hafa verið eða haldnar verða samkvæmt lögum og reglugerðum um loðdýrarækt, og dýr sem að dómi loðdýraræktarráðunautar eru verð fyrstu verðlauna, en ekki hefur gefizt kostur á að sýna á loðdýrasýningum. Loðdýraræktarráðunaut skal heimill aðgangur að öllum merkinga- og verðlaunaskráum félagsins og heimilt að taka afrit af þeim.

29. gr.

Ekki má flytja til landsins loðdýr, nema þau eða foreldrar þeirra hafi hlotið verðlaun á loðdýrasýningum, eða þau séu af viðurkenndu góðu kyni.

Hverju innfluttu dýri skal fylgja heilbrigðisvottorð dýralæknis á útflutningshöfn eða á útflutningsstað svo og vottorð um aldur þeirra.

Vottorð dýralæknis skal vera staðfest af lögreglustjóra á staðnum eða umboðsmanni hans.

30. gr.

Brot gegn reglugerð þessari, sem ekki er sérstaklega mælt fyrir um viðurlög við í greinunum hér að framan, varða 20—5000 króna sektum, er renna í sýslusjóð eða bæjarsjóð þar, sem brotið er framið.

Fara skal með mál út af brotum á reglugerð þessari sem almenn lögreglumál.

Reglugerð þessi er sett samkvæmt lögum nr. 38 13. júní 1937 um loðdýrarækt og loðdýralánadeild, shr. lög nr. 94 14. maí 1940, til að öðlast þegar gildi og birtist til eftirbreytni öllum, sem hlut eiga að máli.

Jafnframt er úr gildi fallin reglugerð um sama efni sett 1. október 1937.

Atvinnu- og samgöngumálaráðuneytið, 9. apríl 1941.

F. h. r.

Vigfús Einarsson.

Páll Pálmason.